

'We kijken soms wel dagen naar de juiste detaillering'

Boomroosters hebben vaak een verrassend groot effect op het totaalbeeld van een ontwerp, zowel in positieve als in negatieve zin. Het maken van de juiste keuzes qua materiaal, grootte, detaillering en andere factoren (blijkt vooral goed te functioneren wanneer er intensief overleg is tussen ontwerper, leverancier en opdrachtgever.

"In het ontwerp liggen het concept en de principes op hoofdlijnen dan wel vast, dan nog kijken we soms wel dagen naar de juiste detaillering", aldus Rob Lubrecht van ANAE en Peter Lubbers van Buro Lubbers. "Dat is een iteratief proces waarbij je continu switcht tussen het totaalontwerp, de schaalgrootte van het project en de daaruit voortvloeiende consequenties voor de detaillering van het rooster enerzijds en bijvoorbeeld de materiaalkeuzes, de technische haalbaarheid en de beheersaspecten anderzijds." In dat proces worden in overleg tussen landschapsarchitect,

boomroosterleverancier en opdrachtgever talloze keuzes gemaakt. Wat is de omvang van het project waar de roosters geplaatst worden en wat heeft dat voor impact op de gewenste grootte van de roosters? Is voor de verharding gebruik gemaakt van gezaagde of gepolijste stenen, en kiezen we dan voor cortenstalen of gietijzeren rooster? Is de stijl van het rooster ook door te vertalen in de boombescherming of andere inrichtingselementen als meubilair of fietsstandaards?

Een iteratief proces leidt niet alleen tot een esthetisch beter resultaat, maar blijkt ook bij de realisatie en het onderhoud beter te functioneren. En het geeft vaak verrassende inzichten, benadrukt Peter Lubbers: "We willen als bureau graag uitgaan van andere, creatieve denkwijzen en zoeken daarbij nauwe samenwerking met een select aantal toeleveranciers die daarin in mee kunnen en willen denken en

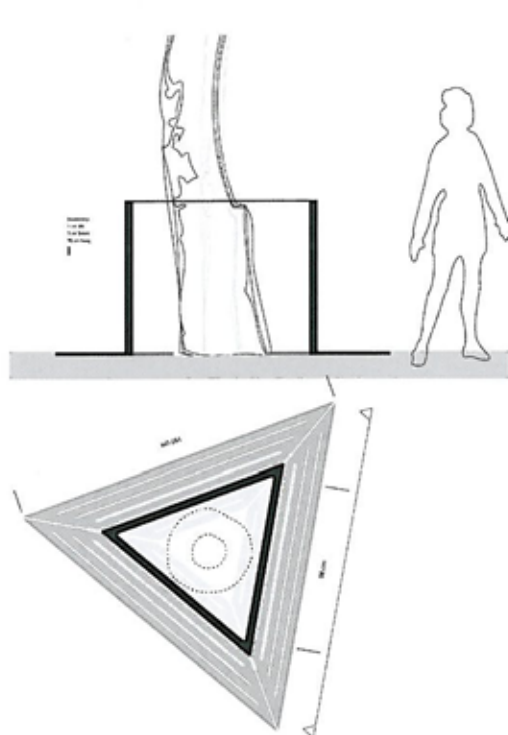
investeren. Zo zit ik met ANAE maar ook bijvoorbeeld met Van den Berk Boomkwekerijen regelmatig om tafel om te bespreken hoe onze visie op landschappelijk en stedelijk ontwerp vertaald kan worden naar innovatie boomconcepten."

De Parade

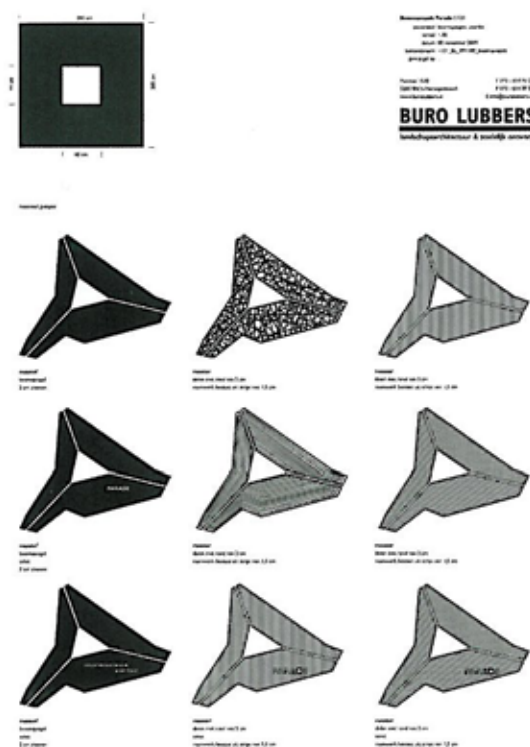
Een project, dat weliswaar om politieke en financiële redenen uiteindelijk niet is uitgevoerd, waar het intensieve samenwerkingsproces tussen Buro Lubbers en ANAE nadrukkelijk tot uiting is gekomen, is De Parade in 's-Hertogenbosch. Belangrijke factoren in het ontwerp waren de bomen en hun ontwikkeling, de richting van de verharding ten opzichte van het niet haakse carré, het beheer van de bomen en de roosters en een relatief eenvoudige productie.

Vorm: driehoek

Omdat het bomencarré op de

Vorm van de boombeschermer komt voort uit de vormtaal van de boomrooster.

Patronenstudie.

Minimale Ruimte (10)
 ontwerp: Rob Lubrecht, Peter Lubbers
 vorm: Peter Lubbers
 realisatie: 2008-2009
 realisatie: 2008-2009
 realisatie: 2008-2009

BURO LUBBERS
 landschapsarchitectuur & stedelijk ontwerp

Parade niet vierkant is, met andere woorden geen haakse hoeken heeft, konden de bestrating en boomroosters niet naadloos op elkaar aansluiten. Daarom is gezocht naar een andere vorm van de roosters. Het uitgangspunt was dat de vorm een verband moest hebben met de stad. De studie naar de vorm is daarom gestart op basis van de plattegrond van de binnenstad van 's-Hertogenbosch. Deze driehoekige vorm is in een aantal stappen geabstraheerd tot de uiteindelijke driehoek.

Patroon: simpele belijning

Toen de driehoeksvorm eenmaal vaststond, is onderzocht wat het patroon van het rooster kon zijn.

Omdat de vorm op zich al vrij uitgesproken is, is gekozen voor een simpele belijning. Dit leverde ook een praktisch voordeel: uit één van de lijnpatronen kon de boombescherming worden opgetrokken. Daarmee zijn de boomspiegel en de boomrooster helemaal op elkaar afgestemd. Aangezien de boom bij aanplant een kleinere stamomtrek heeft dan in volgroeide staat, zijn vervolgens inlegingen ontworpen. Dit voorkomt een groot gat rondom de jonge boom. Naarmate de boom groeit, kunnen de inlegingen uitgenomen worden. Het rooster is opgebouwd uit gelijke vormen, drie losse identieke platen

die samen het rooster vormen. Het voordeel hiervan is dat een enkele plaat eenvoudig verwijderd kan worden ten behoeve van bijvoorbeeld het boombeheer- en onderhoud of bij beschadiging.

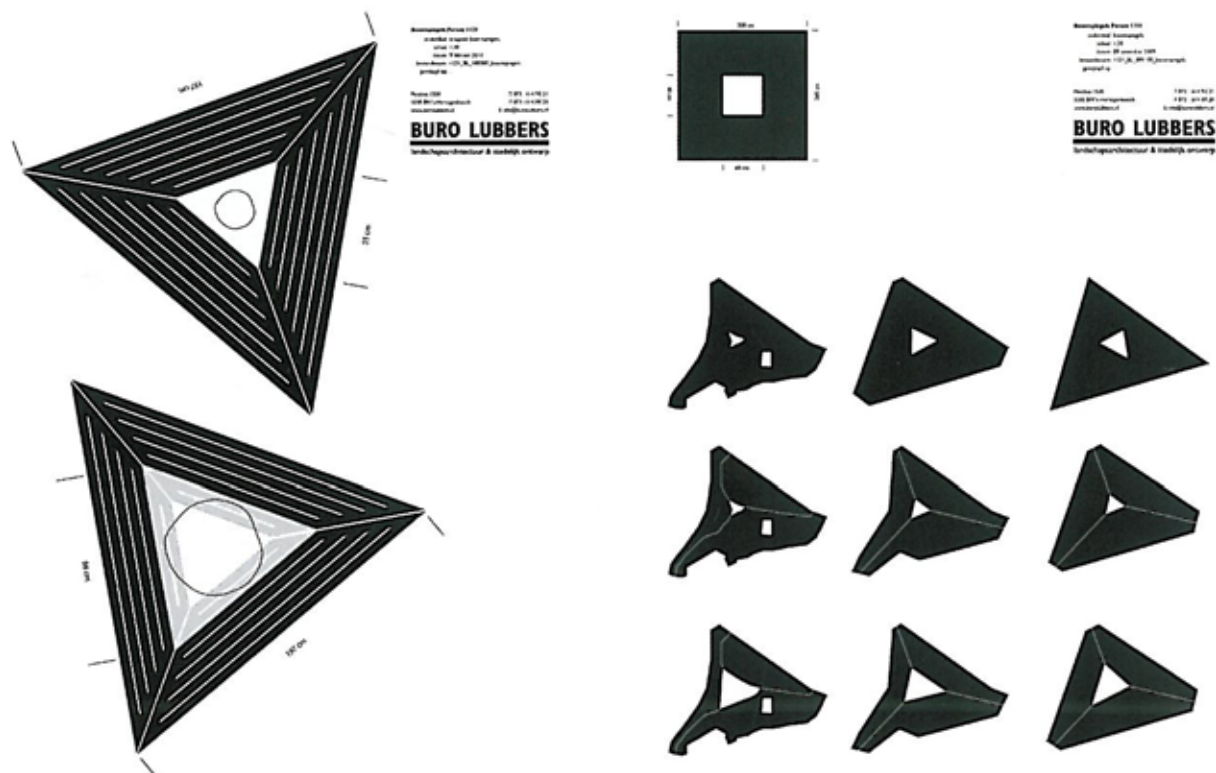
Standers

Vervolgens is studie gedaan naar de standers die de boomrooster en de boombescherming met elkaar verbinden. Welke hoek, welke vorm zouden deze standers kunnen krijgen? Besloten is ze te ontwerpen in dezelfde vormtaal, als een familie met de andere onderdelen. Dus zijn het platte, eenvoudige standers geworden; allen met dezelfde dikte en breedte. De standers worden ook toegepast als fietsbeugels.

Standnummer 1.021

**ANAE boomroosters
Maastricht
T: 043-3255145
www.ANAE.nl**

**Buro Lubbers
's-Hertogenbosch
T: 073-6149321
www.burolubbers.nl**

Boomrooster bestaande uit drie identieke elementen en uitneembare inlegingen t.b.v. groei van de boom.

Vormenstudie. Abstractie van de stadsplattegrond 's-Hertogenbosch.